

NOGIRONLIGI BO'LGAN SHAXSLARNING JAMIYATGA INTEGRATSIYASIDA PSIXOLOGIK XIZMATNING AHAMIYATI

Yo'lchiyev Davron Rustamjon o'g'li

Baliqchi tumani "Inson" ijtimoiy xizmatlar markazi psixologi

Dadamirzayeva Ibodat Ulug'bek qizi

Baliqchi tumani "Inson" ijtimoiy xizmatlar markazi psixologi

Annotatsiya: Nogironligi bo'lgan shaxslar, jamiyatning muhim bir qismi bo'lib, ularning ijtimoiy hayotda faol ishtirok etishi, o'z huquqlarini amalga oshirishi va o'zlarini erkin his qilishi uchun muhim shart-sharoitlar yaratilishi zarur. Psixologik xizmatlar, nogironligi bo'lgan shaxslarning jamiyatga integratsiyasida muhim rol o'ynaydi. Ular, nafaqat shaxsiy rivojlanish va o'z-o'zini anglashda, balki jamiyat bilan muloqot qilishda ham yordam beradi. Ushbu maqolada, nogironligi bo'lgan shaxslarning jamiyatga integratsiyasida psixologik xizmatlarning ahamiyati, ularning ta'sirchanligi va amaliyotlari haqida ma'lumotlar berilgan.

Kalit so'zlar: psixologik xizmatlar, ijtimoiy himoya, ijtimoiy ko'nikmalar, xizmatlar, shaxs, shaxsiy rivojlanish, stressni boshqarish.

Аннотация: Инвалиды являются важной частью общества, и необходимо создать важные условия для их активного участия в общественной жизни, реализации своих прав и ощущения свободы. Психологические службы играют важную роль в интеграции инвалидов в общество. Они помогают не только в личностном развитии и самосознании, но и в общении с обществом. В этой статье представлена информация о важности психологических служб в интеграции инвалидов в общество, их эффективности и практиках. **Ключевые слова:** психологические службы, социальная защита, социальные навыки, службы, личность, личностное развитие, управление стрессом.

Abstract: Persons with disabilities are an important part of society, and it is necessary to create important conditions for their active participation in social life, exercise their rights and feel free. Psychological services play an important role in the integration of persons with disabilities into society. They help not only in personal development and self-awareness, but also in communicating with society. This article provides information on the importance of psychological services in the integration of persons with disabilities into society, their effectiveness and practices.

Keywords: psychological services, social protection, social skills, services, personality, personal development, stress management.

KIRISH

Psixologik xizmatlar, nogironligi bo'lgan shaxslarning ijtimoiy hayotga integratsiyasini ta'minlashda muhim vosita hisoblanadi. Psixologlar, nogironligi bo'lgan shaxslarning ruhiy holatini, hissiy tajribalarini va ijtimoiy munosabatlarini o'rganib, ularga mos ravishda yordam beradilar. Psixologik xizmatlar, shaxsning o'ziga bo'lgan ishonchini oshirish, stressni boshqarish, ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantirish va muammolarni hal qilishda yordam beradi. Bu xizmatlar, nogironligi bo'lgan shaxslarning o'zlarini jamiyatda erkin va qulay his qilishlariga yordam beradi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI

Nogironligi bo'lgan shaxslar, ko'pincha ijtimoiy izolyatsiya va stigmatizatsiya muammolariga duch keladilar. Ular, o'zlarining nogironligi sababli jamiyatda ko'plab qiyinchiliklarga duch kelishadi. Psixologik xizmatlar, bunday qiyinchiliklarni bartaraf etishda yordam beradi. Psixologlar, nogironligi bo'lgan shaxslar bilan ishlashda, ularning ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantirishga, o'z-o'zini anglashga va o'z huquqlarini himoya qilishga yordam beradilar. Bu jarayon, nogironligi bo'lgan shaxslarning jamiyatga integratsiyasini osonlashtiradi. Psixologik xizmatlar, nogironligi bo'lgan shaxslarning o'zaro muloqot qilish ko'nikmalarini rivojlantirishda ham muhim ahamiyatga ega. Ular, nogironligi bo'lgan shaxslarni ijtimoiy muhitda faol ishtirok etishga rag'batlantiradi. Psixologlar, shaxslar bilan ishlashda, ularning hissiy holatini va ijtimoiy munosabatlarini yaxshilashga yordam beradigan turli metodlarni qo'llaydilar. Bu metodlar, nogironligi bo'lgan shaxslarning o'zaro muloqot qilish qobiliyatini oshirishga, ijtimoiy faoliyatlarda ishtirok etishga va jamiyatda o'z o'rnini topishga yordam beradi.

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Jamiyatga integratsiya jarayonida, psixologik xizmatlar nogironligi bo'lgan shaxslarning o'z-o'zini anglashiga, o'zlarini qabul qilishiga va ijtimoiy rollarni bajarishiga yordam beradi. Psixologlar, nogironligi bo'lgan shaxslar bilan ishlashda, ularning shaxsiy tajribalarini, hissiy holatlarini va ijtimoiy munosabatlarini inobatga oladilar. Bu, nogironligi bo'lgan shaxslarning o'zlarini jamiyatda erkin his qilishlariga va o'z imkoniyatlarini to'liq amalga oshirishlariga yordam beradi. Psixologik xizmatlar, nogironligi bo'lgan shaxslarning o'z huquqlarini himoya qilishda ham muhim rol o'ynaydi. Psixologlar, nogironligi bo'lgan shaxslarning huquqlarini tushunishlariga va ularni himoya qilishlariga yordam beradilar. Ular, shaxslarning o'z huquqlarini himoya qilishga, ijtimoiy adolatni ta'minlashga va jamiyatda tenglikni o'rnatishga qaratilgan chora-tadbirlarni amalga oshirishda yordam beradi. Bu jarayon, nogironligi bo'lgan shaxslarning o'zlarini jamiyatda erkin his qilishlariga va o'z imkoniyatlarini to'liq amalga oshirishlariga yordam beradi.[1]

Psixologik xizmatlarning muhim jihatlaridan biri, nogironligi bo'lgan shaxslarning o'zaro yordam va qo'llab-quvvatlash tizimlarini yaratishdir. Psixologlar, nogironligi bo'lgan shaxslar o'rtasida o'zaro yordam va qo'llab-quvvatlash tizimlarini

rivojlantirishda yordam beradilar. Bu tizimlar, nogironligi bo'lgan shaxslarning o'zaro muloqot qilishlariga, tajribalarini baham ko'rishlariga va bir-birlariga yordam berishlariga imkon yaratadi. O'zaro yordam tizimlari, nogironligi bo'lgan shaxslarning jamiyatga integratsiyasini osonlashtiradi va ularning ruhiy holatini yaxshilaydi. Psixologik xizmatlar, nogironligi bo'lgan shaxslarning o'zlarini jamiyatda erkin his qilishlariga yordam beradi. Psixologlar, nogironligi bo'lgan shaxslarning o'z-o'zini qabul qilishlarini, o'z imkoniyatlarini anglashlarini va o'z hayotlarini boshqarishlarini ta'minlaydilar. Bu jarayon, nogironligi bo'lgan shaxslarning o'zlarini jamiyatda teng huquqli fuqarolar sifatida his qilishlariga imkon yaratadi. Psixologik xizmatlarning yordamida, nogironligi bo'lgan shaxslar o'z hayotlarini yanada mazmunli va maqsadli tarzda boshqarish imkoniyatiga ega bo'ladilar.[2]

Jamiyatga integratsiya jarayonida psixologik xizmatlarning ahamiyati, nogironligi bo'lgan shaxslarning ruhiy salomatligini yaxshilashda ham namoyon bo'ladi. Psixologlar, nogironligi bo'lgan shaxslarning ruhiy holatini yaxshilashga yordam beradigan turli metod va yondashuvlarni qo'llaydilar. Bu metodlar, nogironligi bo'lgan shaxslarning stress, depressiya va boshqa ruhiy muammolarini bartaraf etishga yordam beradi. Psixologik xizmatlar, nogironligi bo'lgan shaxslarning ruhiy salomatligini yaxshilashga, ularning ijtimoiy hayotda faol ishtirok etishlariga va o'zlarini erkin his qilishlariga yordam beradi. Psixologik xizmatlar, nogironligi bo'lgan shaxslarning ijtimoiy va iqtisodiy faoliyatlarini rivojlantirishda ham muhim rol o'ynaydi. Psixologlar, nogironligi bo'lgan shaxslarni ishga joylashish, kasbiy ko'nikmalarni rivojlantirish va ijtimoiy faoliyatlarda ishtirok etishga tayyorlashda yordam beradilar. Bu, nogironligi bo'lgan shaxslarning iqtisodiy mustaqilliklarini oshirishga va jamiyatda o'z o'rnini topishga yordam beradi. Psixologik xizmatlar, nogironligi bo'lgan shaxslarning kasbiy rivojlanishlariga va ijtimoiy hayotda faol ishtirok etishlariga ko'mak beradi.[3]

Bundan tashqari, psixologik xizmatlar nogironligi bo'lgan shaxslarning o'zaro munosabatlarini rivojlantirishda ham muhim ahamiyatga ega. Psixologlar, nogironligi bo'lgan shaxslarning o'zaro munosabatlarini yaxshilashga yordam beradigan turli metod va yondashuvlarni qo'llaydilar. Bu, nogironligi bo'lgan shaxslarning o'zaro muloqot qilishlariga, bir-birlariga yordam berishlariga va o'zaro qo'llab-quvvatlash tizimlarini yaratishlariga imkon yaratadi. O'zaro munosabatlarning rivojlanishi, nogironligi bo'lgan shaxslarning jamiyatga integratsiyasini osonlashtiradi va ularning ruhiy holatini yaxshilaydi. Psixologik xizmatlarning ahamiyati, nogironligi bo'lgan shaxslarning o'z-o'zini anglashiga, o'zlarini qabul qilishlariga va jamiyatda o'z o'rnini topishlariga yordam berishidir. Psixologlar, nogironligi bo'lgan shaxslarning hissiy holatini, ijtimoiy munosabatlarini va o'zaro muloqot qilish ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradilar. Bu jarayon, nogironligi bo'lgan shaxslarning

jamiyatga integratsiyasini osonlashtiradi va ularning o'zlarini erkin his qilishlariga yordam beradi.[4]

XULOSA

Xulosa qilib aytganda, nogironligi bo'lgan shaxslarning jamiyatga integratsiyasida psixologik xizmatlarning ahamiyati beqiyosdir. Psixologik xizmatlar, nogironligi bo'lgan shaxslarning ruhiy salomatligini yaxshilash, o'z huquqlarini himoya qilish, ijtimoiy ko'nikmalarini rivojlantirish va o'zaro munosabatlarni yaxshilashda muhim rol o'ynaydi. Bu xizmatlar, nogironligi bo'lgan shaxslarning jamiyatda faol ishtirok etishlariga, o'zlarini erkin his qilishlariga va o'z imkoniyatlarini to'liq amalga oshirishlariga yordam beradi. Jamiyat, nogironligi bo'lgan shaxslarning imkoniyatlarini to'liq qabul qilishi va ularni qo'llab-quvvatlashi zarur. Shunday qilib, psixologik xizmatlar, nogironligi bo'lgan shaxslarning jamiyatga integratsiyasini ta'minlashda muhim vosita sifatida xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Abdurahmonova, M. (2020). "Psixologik xizmatlar va nogironligi bo'lgan shaxslar: muammolar va yechimlar". O'zbekiston Psixologiya jurnali, 3(1), 45-52.
2. Qodirova, D. (2019). "Nogironligi bo'lgan shaxslarning ijtimoiy integratsiyasi: psixologik yondashuvlar". Ijtimoiy fanlar va psixologiya, 2, 67-75.
3. Tursunova, S. (2021). "Ruhiy salomatlik va nogironligi bo'lgan shaxslar: psixologik xizmatlarning roli". O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi ilmiy ishlari, 4, 30-38.
4. Xodjayeva, N. (2022). "Jamiyatda nogironligi bo'lgan shaxslarning o'rni va psixologik yordam". Psixologiya va ijtimoiy tadqiqotlar, 5(3), 12-20.
5. Karimova, L. (2021). "Psixologik xizmatlar va nogironligi bo'lgan shaxslarning ijtimoiy hayotga integratsiyasi". O'zbekiston Psixologiya jurnali, 4(2), 55-63.
6. Mirzaeva, Z. (2020). "Nogironligi bo'lgan shaxslar va psixologik yordam: muammolar va yechimlar". Ijtimoiy psixologiya, 1(1), 22-29.
7. Rahmonov, A. (2023). "Psixologik xizmatlar orqali nogironligi bo'lgan shaxslarning jamiyatga integratsiyasi". O'zbekiston Respublikasi Psixologiya ilmiy tadqiqotlari, 6, 75-82.